

Почитувани,

Во продолжение Ви доставуваме коментари на А1 Македонија на Јавната расправа по Предлог-Правилникот за политики на фер користење и проценка на одржливоста на укинувањето на дополнителните надоместоци за регулирани малопродажни услуги во роаминг, и за барањето што го доставува операторот за целите на таа проценка и Предлог-Одлуката за утврдување на максималните цени на услугите во роаминг во јавни мобилни комуникациски мрежи.

Имајќи предвид дека постојните прописи не ги регулираат условите за роаминг во земјите од регионот на Западен Балкан по 1/07/2021 година, предложените Правилник и Одлука на оваа јавна расправа ги сметаме како надоградба на постојните прописи со услови кои би се применувале по 1/07/2021 година, а кои се во согласност со Спогодбата за намалување на цената на роаминг услугите во јавните мобилни комуникациски мрежи во регионот на Западен Балкан потпишана на 04.04.2019 година помеѓу министерствата одговорни за областа на електронски комуникации: Република Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Северна Македонија, Република Србија и Косово и Regulation no. 531/2012 на ЕУ.

Во однос на предложените акти нашите предлози и коментари се аргументирани во продолжение:

I. Одлука за утврдување на максималните цени на услугите во роаминг во јавни мобилни комуникациски мрежи

1. Предлагаме во точка I/a/2 пред зборот „злоупотреба“ да се додадат зборовите „прекумерна употреба,“.

Покрај злоупотреба на пониски тарифи од една држава при постојан престој во друга, основна цел за воведување на правила за фер користење е и можноста за појава на значително поголем трошок заради големопродажните надоместоци од приходот што се остварува за остварениот сообраќај. Поради тоа, предлагаме да се прошири описот на целите заради кои се воведува можност за утврдување на правила за фер користење, со што би се допрецизирал основот и целите за утврдувањето на правилата за фер користење.

АЕК- Не се прифаќа. Нема потреба да се додадат зборовите “прекумерна употреба” бидејќи во текстот во точка I/a/2 на Одлуката стои: ...невообичаена употреба на регулираните малопродажни услуги во роаминг, во согласност со “Правилникот за политики на фер користење и проценка на одржливоста на укинувањето на дополнителните надоместоци за регулирани малопродажни услуги во роаминг, и за барањето што го доставува операторот за целите на таа проценка”.

Согласно тој правилник “невообичаена употреба” ги покрива и “прекумерната употреба” на електронски комуникациски услуги во роаминг, па поради тоа ставот на Агенцијата е дека нема потреба да се прави ваква измена.

2. Предлагаме да се избрише точка I/a/10.
Согласно основните начела за воведување на режим на регулирани цени во роаминг декларирани во воведните начела на Regulation no. 531/2012 на ЕУ, а на која во целост е базирана Спогодбата, целта е да се овозможи употреба на комуникациските услуги во роаминг на ист начин и според исти услови како во сопствената мрежа. Оваа одредба ги надминува тие рамки и предвидува повисоко ниво на регулирање на цените, ограничувајќи можност да се наплати надоместок во роаминг кој согласно тарифен план се наплаќа во сопствена мрежа.

АЕК – Не се прифаќа. Точка I/a/10 од Одлуката е во согласност со член 2 параграф 1 од Спогодбата за намалување на цената на роаминг услугите во јавните мобилни комуникациски мрежи во регионот на Западен Балкан потпишана на 04.04.2019 година помеѓу министерствата одговорни за областа на електронски комуникации: Република Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Северна Македонија, Република Србија и Косово

3. Во Табела 1 во точка I/б/1, во насловот на седмата колона зборот „натака“ да се замени со зборот „натаму“.
Корекција на јазичка/техничка грешка.

АЕК – Се прифаќа.

4. Во Табела 1 во точка I/б/1, во третиот ред да се изврши измена на единиците за утврдување на цените за пренос на податоци од „€/МВ“ во „€/ГВ“.
Во ЕУ регулативата за роаминг цените за пренос на податоци се изразени во €/ГВ, а не во €/МВ. Доколку постои намера цената да се изрази во €/МВ тогаш цените наведени во ЕУ регулативата треба да се поделат со 1024, а не со 1000 како што е направено. Заради обезбедување на потполна конзистентност, сметаме дека цените треба да се изразат во €/ГВ, наместо €/МВ.

АЕК – Не се прифаќа. Големопродажните цени се согласно член 3 од Спогодбата за намалување на цената на роаминг услугите во јавните мобилни комуникациски мрежи во регионот на Западен Балкан потпишана на 04.04.2019 година помеѓу министерствата одговорни за областа на електронски комуникации: Република Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Северна Македонија, Република Србија и Косово. Оваа одлука се темели на таа Спогодба. Во истата спогодба цените се дефинирани во €/МВ.

II. Правилник за политики на фер користење и проценка на одржливоста на укинувањето на дополнителните надоместоци за регулирани малопродажни услуги во роаминг, и за барањето што го доставува операторот за целите на таа проценка

1. Во член 2 – Дефиниции, во точка д) предлагаме:
- i. Во првата алинеја да се избришат зборовите „вклучително и на граничните работници“;
 - ii. Втората алинеја целосно да се избрише;
 - iii. Во четвртата алинеја да се избришат зборовите „како што се вработени кои се испратени од нивните работодавци да изврши услуги/работи или пензионираните лица, секогаш“, а на крајот од алинејата да се додадат зборовите „ за што постои соодветна потврда од надлежен орган во Република Северна Македонија“.

Предлог формулацијата на оваа дефиниција е пренесена со директен превод на прописот на ЕУ 2016/2286 за имплементација на политики за фер користење, но сепак постојат значителни разлики на економско политичкиот систем на ЕУ и земјите на Западен Балкан. Разликите особено се однесуваат на воспоставените права за движење и работа на лица од една во друга држава, што во случајот на Западен Балкан не се присутни. Од таа причина цениме дека е неопходно да се прилагоди дефиницијата за стабилни врски како би се прилагодила за потребите на регионот.

АЕК – Предлогот не се прифаќа. Како и досега право на операторот е да побара потребна документација од потенцијалниот претплатник па врз основа на тоа да направи процена дали ќе му овозможи електронска комуникациска услуга вклучително е регулирани роаминг услуги (пример е потврда за редовен работен однос). Ова право и пракса на операторите останува и понатака, вклучително и нивото на потребната документација и одлуката дали на лицата кои што имаат "стабилни врски" за присуство на територијата на Република Северна Македонија ќе им обезбеди електронска комуникациска услуга вклучително и регулирана роаминг услуга.

2. Во член 2 – Дефиниции, предлагаме да се избрише точката s). Терминот групација има смисла да биде дефиниран и да се применува кога околностите за функционирање во рамки на регионот се пошироко опфатени со применливите прописи во тој регион. Таков случај е ЕУ и поради тоа во Упатството на ЕУ Комисијата постојат правила во однос на групациите. Во регионот на Западен Балкан правните системи на државите се потполно независни еден од друг и не постојат таков вид на прописи кои уредуваат функционирање на групации во регионот. Поради ова и самата дефиниција во Упатството на ЕУ се повикува на Регулативата на Советот на ЕУ бр. 139/2004, каков што акт не постои за регионот на Западен Балкан. Поради тоа предлагаме да се из земе оваа дефиниција, како и да се из земат сите поединечни одредби во однос на активностите на групациите во однос на доменот на овој Правилник.

АЕК – Забелешката не се прифаќа. Дефиницијата на терминот групација е потребна поради тоа што истата се применува во член 11, став 2, точка а од Правилникот.

3. Во член 2 – Дефиниции, предлагаме да се додаде нова точка j) која би гласела: „пакет со отворени говорни услуги“ значи тарифен модел за давање на една или повеќе мобилни малопродажни услуги со кој не се ограничува обемот на вклучените мобилни малопродажни услуги за говорни повици по основ на плаќање на фиксен периодичен надоместок, или за кои домашната единечна цена за мобилни малопродажни услуги за говорни повици, добиена со делење на севкупната домашна малопродажна цена, без ДДВ, за мобилните услуги, која одговара на целиот пресметковен период, со вкупниот обем на мобилни малопродажни услуги за говорни повици достапни на домашно ниво, е пониска од максималниот големопродажен надоместок на регулирани услуги за говорни повици во роаминг“.
На ист начин како што пакет од услуги за пренос на податоци може да се користи прекумерно во однос на трошокот за неговото остварување, така може прекумерно да се користи и пакет од говорни услуги. Се согласуваме дека во рамки на Упатството на ЕУ Комисијата не се утврдуваат правила за ограничување на употребата на говорни услуги, но тоа не е ограничување за да не се направи тоа во рамки на правилата за фер користење во рамки на регионот на Западен Балкан. Принципот и потребата за ваква одредба е сосема основан и сметаме дека не треба да биде проблем да се прифати како правило на игра.
4. Во член 4 точка 2, став 1 предлагаме по зборовите „податочни услуги“ да се додадат зборовите „и пакет со отворени говорни услуги“, по зборовите „обем на сообраќај на регулирани податочни роаминг услуги“ да се додадат зборовите „и обем со отворени говорни услуги“, по зборовите „малопродажна цена за тој отворен податочен“ да се додадат зборовите „или говорен“ и по зборовите „регулирани услуги за пренос на податоци“ да се додадат зборовите „или говор“.

Во член 4 точка 2, став 2 предлагаме по зборовите „Член 2 став (е) да се додадат зборовите „и (j)“ и по зборовите „домашна малопродажна цена на податошниот“ да се додадат зборовите „или говорниот“.

Во член 4 точка 3, предлагаме на двете места каде што се појавуваат, по зборовите „услуги за пренос на податоци“ да се додадат зборовите „или говор“.

Овие измени се предлагаат во контекст на предлогот под точка 3, односно да се овозможи заштита од прекумерно користење на услуги и неосновано предизвикување на директна загуба за операторите.

АЕК – Забелешките со реден број 3 и 4 не се прифаќаат. Согласно точка 6 параграф 2 од Спогодбата за намалување на цената на роаминг услугите во јавните мобилни комуникациски мрежи во регионот на Западен Балкан потпишана на 04.04.2019 година помеѓу министерствата одговорни за областа на електронски комуникации: Република Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Северна Македонија, Република Србија и Косово, стои дека правилата за фер користење како и политиките за проценка на одржливоста на укинувањето на дополнителните надоместоци за регулирани малопродажни услуги во роаминг треба да соодветствуваат на истите правила кои што се применуваат во Европската Унија. Иако Агенцијата е свесна дека регулираната големопродажната цена за излезен повик во роаминг од 3.2 евроценти е повисока од просечната малопродажна цена за национални повици, сепак останува правото на операторот да побара одобрување од Агенцијата за примена на дополнителен надоместок за роамингот услугите со цел да се обезбеди одржливоста на неговиот домашен модел на наплата согласно Правилникот.

5. Во член 4 точка 6 предлагаме да се додаде нова реченица на крајот од точката која гласи „По прием на известувањето, Агенцијата има обврска да преземе соодветни законски активности со кои ќе се спречи понатамошната злоупотреба и ќе се отпочне постапка за санкционирање на лицата кои ја направиле таквата злоупотреба“. Смеслата на известувањето за злоупотреба од ваков вид е за да се преземат соодветни мерки за заштита и спречување на таков вид злоупотреби. Поради тоа, покрај обврска за операторите, неопходно е да се пропише и обврска за Агенцијата.

АЕК – Забелешката не се прифаќа. Агенцијата не е надлежен орган за санкционирање на лица кои што направиле злоупотреба при користење на електронски комуникациски услуги вклучително и регулирани роаминг услуги. Како и во минатото така и во овој случај Агенцијата ќе асистира на надлежните државни институции кои што имаат законска можност и обврска да ги санкционираат ваквите лица.

Во прилог на оваа електронска порака Ви доставуваме и копии од документите со обележани измени според нашите коментари и предлози.

За А1 Македонија, со почит,
Драган Чепујноски